

ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τίτλος: «Όσο μπορείς: από τον Κ. Π. Καβάφη στο σήμερα»

Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές

Γνωστικό αντικείμενο του σχεδίου μαθήματος:

Λογοτεχνία Γ' Γυμνασίου

Ιδιαίτερη Περιοχή του γνωστικού αντικείμενου:

Η Νέα Αθηναϊκή Σχολή και τα χαρακτηριστικά της ποίησης. Το έργο του Κ. Π. Καβάφη.

Σκοπός & Στόχοι του σχεδίου μαθήματος

Γενικός Σκοπός: Επιδιώκεται οι μαθητές/-τριες να εμπλακούν ενεργά στην αναγνωστική εμπειρία, ώστε να ενδυναμωθεί η συναισθηματική τους ολοκλήρωση και να αναπτυχθεί η κριτική τους σκέψη, καθώς και να απολαύσουν αισθητικά το κείμενο. Ταυτόχρονα να συνειδητοποιήσουν το κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο της εποχής που το γέννησε, συμμετέχοντας δημιουργικά ως αναγνώστες στην προσέγγισή του.

Στόχοι:

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Με τη διδασκαλία επιδιώκεται οι μαθητές/-τριες:

- να γνωρίσουν το κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο παραγωγής του λογοτεχνικού έργου (συγκείμενο) και τη σημασία του,
- να εκφράσουν σκέψεις και προβληματισμούς για τη στάση ζωής που προτείνεται στο κείμενο,
- να αναπτύξουν δεξιότητες συνεργασίας και ομαδικότητας μέσω της ανταλλαγής απόψεων και της από κοινού προσπάθειας σε ομάδες εργασίας στην τάξη, με στόχο και την αλληλεπίδραση ως φορείς διαφορετικών πολιτισμικών κεφαλαίων.

Γνώσεις για τη λογοτεχνία

Με τη διδασκαλία επιδιώκεται οι μαθητές/-τριες:

- να γνωρίσουν βασικά στοιχεία για τη ζωή και το έργο του Κ. Π. Καβάφη,
- να μελετήσουν ένα από τα πολύ γνωστά ποιήματά του,
- να εντοπίσουν εκφραστικά μέσα και γλωσσικές επιλογές,
- να αντιληφθούν ότι τα κείμενα μπορεί να συνομιλούν με την εποχή που γράφτηκαν, αλλά και μεταξύ τους (διακειμενικές αναφορές).

Γραμματισμοί

Με την εφαρμογή επιδιώκεται οι μαθητές/-τριες να μπορούν:

- να συνεργάζονται για την προσέγγιση του περιεχομένου ενός ποιήματος,
- να αξιοποιούν πληροφορίες και από άλλες πηγές (άλλα κείμενα, βιογραφικό σημείωμα) και να τις συνεξετάζουν με το λογοτεχνικό κείμενο,
- να αξιοποιήσουν και να εμπεδώσουν γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν στην προηγούμενη διδακτική ενότητα,
- να αναγνωρίζουν ότι τα λογοτεχνικά έργα ως αισθητικά γεγονότα αντιστέκονται συχνά στις μονοδιάστατες ερμηνείες και επιδέχονται πολλαπλές αναγνώσεις και είναι πηγή αισθητικής απόλαυσης,
- να ανακαλύψουν τις δυνατότητες του διαδραστικού βιβλίου,
- να ασκηθούν στη χρήση ΨΠ, όπως ΠΕΚ (Word), email, Google forms και AnswerGarden

Παιδαγωγική μεθοδολογία- διδακτική προσέγγιση:

- Μαθητοκεντρικό μοντέλο
- Διερευνητική/ανακαλυπτική μάθηση
- Ομαδοσυνεργατική μέθοδος/Διαφοροποιημένη διδασκαλία
- Αξιοποίηση ΤΠΕ

Ρόλος της εκπαιδευτικού:

Η εκπαιδευτικός έχει τον ρόλο του συντονιστή, του συμβούλου, του εμπνευστή της συλλογικής προσπάθειας, του βοηθού της έρευνας, ώστε να επιτυγχάνεται η οικοδόμηση της γνώσης από τους μαθητές και τις μαθήτριες.

Υλικοτεχνική υποδομή:

Διαδραστικός πίνακας τάξης, Διαδίκτυο, Οπτικοακουστικό υλικό, φύλλα εργασίας που θα διανεμηθούν στους μαθητές από την εκπαιδευτικό, Ψηφιακά Περιβάλλοντα (AnswerGarden)

Εκτιμώμενη διάρκεια: Μία (1) διδακτική ώρα.

Προϋποθέσεις υλοποίησης: Εξοικείωση των μαθητών/-τριών με τις νέες τεχνολογίες και την εργασία σε ομάδες.

Διδακτική πορεία:

Οι μαθητές/-τριες χωρίζονται σε 5 ομάδες των 5 ή 6 ατόμων με τυχαίο τρόπο (ευέλικτη ομαδοποίηση) (5 λεπτά). Στον διαδραστικό πίνακα προβάλλεται η σελίδα του ψηφιακού σχολικού εγχειριδίου με το ποίημα του Κ. Π. Καβάφη «Όσο μπορείς»

Α' ΦΑΣΗ, Αφόρμηση: Στον διαδραστικό πίνακα προβάλλεται το βιογραφικό σημείωμα του Κ. Π. Καβάφη από την υπερσύνδεση του ψηφιακού σχολικού βιβλίου. Ζητείται από τους/τις μαθητές/-τριες να ανακαλέσουν την προϋπάρχουσα γνώση

σχετικά με τον Κ. Π. Καβάφη (5 λεπτά). Ακούν από το Διαδίκτυο (YouTube) την απαγγελία του ποιήματος «Όσο μπορείς» από τον Σ. Στρατηγό (1 λεπτό).

Β' ΦΑΣΗ:

Η εκπαιδευτικός δίνει τα Φύλλα Εργασίας στις ομάδες. Στο Φύλλο Εργασίας κάθε ομάδας υπάρχει μία κοινή ερώτηση. Η εκπαιδευτικός ζητά από τα παιδιά να μελετήσουν τα Φύλλα Εργασίας για 5 λεπτά και να διατυπώσουν τυχόν απορίες. Τα παιδιά συνεργάζονται για να απαντήσουν στις ερωτήσεις. Σε κάθε ομάδα ένα μέλος αναλαμβάνει την καταγραφή των απαντήσεων και ένα άλλο μέλος αναλαμβάνει να πει τις απαντήσεις στην ολομέλεια (10 λεπτά).

Γ' ΦΑΣΗ:

Οι ομάδες παρουσιάζουν τις απαντήσεις τους στην ολομέλεια της τάξης. Αρχικά, κάθε ομάδα δίνει την απάντησή της στην κοινή ερώτηση και στη συνέχεια η εκπαιδευτικός δίνει τον λόγο σε κάθε ομάδα για να πει τις υπόλοιπες απαντήσεις. Στον διαδραστικό πίνακα προβάλλεται το Φύλλο Εργασίας της ομάδας που δίνει απαντήσεις (15 λεπτά).

Δ' ΦΑΣΗ: Ανατροφοδότηση

Οι μαθητές/-τριες καλούνται από την εκπαιδευτικό να διατυπώσουν ερωτήσεις ή απορίες. Η εκπαιδευτικός ενημερώνει τα παιδιά πως θα απαντήσουν στο AnswerGarden ως ανατροφοδότηση για τη μαθησιακή διαδικασία. Οι διευθύνσεις έχουν σταλεί από την εκπαιδευτικό στα emails των μαθητών/-τριών. Η εκπαιδευτικός δίνει ατομικά Φύλλα Εργασίας με δραστηριότητες για το σπίτι (10 λεπτά)

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Η αξιολόγηση είναι μία συνεχής – συστηματική διαδικασία που βασίζεται στις αρχές της Διαμορφωτικής Αξιολόγησης μέσω:

1. Παρατήρησης μαθητών/-τριών όταν εργάζονται,
2. ενεργού ακρόασης (Ακούμε τα παιδιά κατά την παραγωγή προφορικού λόγου και όταν σκέφτονται μεγαλόφωνα, καθώς εργάζονται σε ζευγάρια ή σε μικρές ομάδες)
3. ελέγχου προϋπάρχουσας γνώσης μαθητών/-τριών,
4. ουσιαστικής αξιολόγησης στο κλείσιμο του μαθήματος (π.χ. Συμπλήρωση εργασιών ή λύση προβλήματος ή απαντούν σε ερωτήσεις – Έλεγχος απαντήσεων).

Ακολουθούν τα Φύλλα Εργασίας:

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α΄ ΟΜΑΔΑΣ

Όσο μπορείς

Οι παραινέσεις που απευθύνει ο Κ.Π. Καβάφης αναφέρονται τόσο στον εαυτό του όσο και σε κάθε αποδέκτη του ποιήματος και υποδεικνύουν μια ηθική στάση και μια μετρημένη κοινωνική ζωή. Το ποίημα γράφτηκε το 1913.

Κι αν δεν μπορείς να κάμεις την ζωή σου όπως την θέλεις,
τούτο προσπάθησε τουλάχιστον
όσο μπορείς: μην την εξευτελίζεις
μες στην πολλή συνάφεια του κόσμου,
μες στες πολλές κινήσεις κι ομιλίες.

Μην την εξευτελίζεις πηαίνοντάς την,
γυρίζοντας συχνά κι εκθέτοντάς την
στων σχέσεων και των συναναστροφών
την καθημερινήν ανοησία,
ως που να γίνει σα μια ξένη φορτική.

Κ.Π. Καβάφης, Ποιήματα, τόμ.1, Ίκαρος

Ο ίδιος ο ποιητής είχε κατατάξει τα ποιήματά του σε τρεις κατηγορίες: τα ιστορικά, τα φιλοσοφικά και τα ερωτικά ή αισθησιακά.

Τα ιστορικά ποιήματα εμπνέονται κυρίως από την ελληνοιστική περίοδο, και στα περισσότερα έχει εξέχουσα θέση η Αλεξάνδρεια. Αρκετά άλλα προέρχονται από την ελληνορωμαϊκή αρχαιότητα και το Βυζάντιο, χωρίς να λείπουν και ποιήματα με μυθολογικές αναφορές (π.χ. Τρώες). Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι ο Καβάφης δεν εμπνέεται καθόλου από το πρόσφατο ιστορικό παρελθόν, δηλαδή την επανάσταση του '21, αλλά ούτε και από την κλασική αρχαιότητα. Οι περίοδοι που επιλέγει είναι περίοδοι παρακμής ή μεγάλων αλλαγών και οι περισσότεροι ήρωές του είναι "ηττημένοι".

Τα αισθησιακά ή ερωτικά ποιήματα, που είναι και τα πιο λυρικά, κυριαρχεί η ανάμνηση και η αναπόληση. Αυτό που προκαλεί τα συναισθήματα δεν είναι το παρόν, αλλά το παρελθόν, και πολύ συχνά ο οραματισμός.

Τα φιλοσοφικά ποιήματα ονομάζονται από άλλους «διδασκτικά». Ο Παπανούτσος τα διαίρεσε στις εξής ομάδες: ποιήματα με "συμβουλές προς ομοτέχνους", δηλαδή ποιήματα για την ποίηση, και ποιήματα που πραγματεύονται άλλα θέματα, όπως το

θέμα των Τειχών, την έννοια του χρέους (Θερμοπύλες), της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (Απολείπειν ο Θεός Αντώνιον), της μοίρας (Καισαρίων) κ.ά.

1. Σε ποια από τις τρεις κατηγορίες μπορούμε να εντάξουμε το ποίημα που εξετάζουμε και γιατί;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Με ποιους **τρόπους** και σε ποιους **χώρους** μπορεί να ευτελίσει ο άνθρωπος τη ζωή του; Να εντοπίσετε δύο (2) εκφραστικά μέσα/σχήματα λόγου που χρησιμοποίησε ο ποιητής για να «δείξει» αυτούς τους τρόπους. (60-80 λέξεις)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΣΟΦΙΑ Γ. ΜΕΣΙΤΣΟΥ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Β΄ ΟΜΑΔΑΣ

Όσο μπορείς

Οι παραινέσεις που απευθύνει ο Κ.Π. Καβάφης αναφέρονται τόσο στον εαυτό του όσο και σε κάθε αποδέκτη του ποιήματος και υποδεικνύουν μια ηθική στάση και μια μετρημένη κοινωνική ζωή. Το ποίημα γράφτηκε το 1913.

Κι αν δεν μπορείς να κάμεις την ζωή σου όπως την θέλεις,
τούτο προσπάθησε τουλάχιστον
όσο μπορείς: μην την εξευτελίζεις
μες στην πολλή συνάφεια του κόσμου,
μες στες πολλές κινήσεις κι ομιλίες.

Μην την εξευτελίζεις πηαίνοντάς την,
γυρίζοντας συχνά κι εκθέτοντάς την
στων σχέσεων και των συναναστροφών
την καθημερινήν ανοησία,
ως που να γίνει σα μια ξένη φορτική.

Κ.Π. Καβάφης, Ποιήματα, τόμ.1, Ίκαρος

Ο ίδιος ο ποιητής είχε κατατάξει τα ποιήματά του σε τρεις κατηγορίες: τα ιστορικά, τα φιλοσοφικά και τα ερωτικά ή αισθησιακά.

Τα ιστορικά ποιήματα εμπνέονται κυρίως από την ελληνοιστική περίοδο, και στα περισσότερα έχει εξέχουσα θέση η Αλεξάνδρεια. Αρκετά άλλα προέρχονται από την ελληνορωμαϊκή αρχαιότητα και το Βυζάντιο, χωρίς να λείπουν και ποιήματα με μυθολογικές αναφορές (π.χ. Τρώες). Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι ο Καβάφης δεν εμπνέεται καθόλου από το πρόσφατο ιστορικό παρελθόν, δηλαδή την επανάσταση του '21, αλλά ούτε και από την κλασική αρχαιότητα. Οι περίοδοι που επιλέγει είναι περίοδοι παρακμής ή μεγάλων αλλαγών και οι περισσότεροι ήρωές του είναι "ηττημένοι".

Τα αισθησιακά ή ερωτικά ποιήματα, που είναι και τα πιο λυρικά, κυριαρχεί η ανάμνηση και η αναπόληση. Αυτό που προκαλεί τα συναισθήματα δεν είναι το παρόν, αλλά το παρελθόν, και πολύ συχνά ο οραματισμός.

Τα φιλοσοφικά ποιήματα ονομάζονται από άλλους «διδασκτικά». Ο Παπανούτσος τα διαίρεσε στις εξής ομάδες: ποιήματα με "συμβουλές προς ομοτέχνους", δηλαδή ποιήματα για την ποίηση, και ποιήματα που πραγματεύονται άλλα θέματα, όπως το

θέμα των Τειχών, την έννοια του χρέους (Θερμοπύλες), της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (Απολείπειν ο Θεός Αντώνιον), της μοίρας (Καισαρίων) κ.ά.

1. Σε ποια από τις τρεις κατηγορίες μπορούμε να εντάξουμε το ποίημα που εξετάζουμε και γιατί;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Ποιον τίτλο θα δίνετε στην κάθε στροφική ενότητα με βάση το περιεχόμενο;
Α' στροφική ενότητα:

.....
.....

Β' στροφική ενότητα:

.....
.....

ΣΟΦΙΑ Γ. ΜΕΣΙΤΚΟΥ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Γ' ΟΜΑΔΑΣ

Όσο μπορείς

Οι παραινέσεις που απευθύνει ο Κ.Π. Καβάφης αναφέρονται τόσο στον εαυτό του όσο και σε κάθε αποδέκτη του ποιήματος και υποδεικνύουν μια ηθική στάση και μια μετρημένη κοινωνική ζωή. Το ποίημα γράφτηκε το 1913.

Κι αν δεν μπορείς να κάμεις την ζωή σου όπως την θέλεις,
τούτο προσπάθησε τουλάχιστον
όσο μπορείς: μην την εξευτελίζεις
μες στην πολλή συνάφεια του κόσμου,
μες στες πολλές κινήσεις κι ομιλίες.

Μην την εξευτελίζεις πηαίνοντάς την,
γυρίζοντας συχνά κι εκθέτοντάς την
στων σχέσεων και των συναναστροφών
την καθημερινήν ανοησία,
ως που να γίνει σα μια ξένη φορτική.

Κ.Π. Καβάφης, Ποιήματα, τόμ.1, Ίκαρος

Ο ίδιος ο ποιητής είχε κατατάξει τα ποιήματά του σε τρεις κατηγορίες: τα ιστορικά, τα φιλοσοφικά και τα ερωτικά ή αισθησιακά.

Τα ιστορικά ποιήματα εμπνέονται κυρίως από την ελληνοιστική περίοδο, και στα περισσότερα έχει εξέχουσα θέση η Αλεξάνδρεια. Αρκετά άλλα προέρχονται από την ελληνορωμαϊκή αρχαιότητα και το Βυζάντιο, χωρίς να λείπουν και ποιήματα με μυθολογικές αναφορές (π.χ. Τρώες). Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι ο Καβάφης δεν εμπνέεται καθόλου από το πρόσφατο ιστορικό παρελθόν, δηλαδή την επανάσταση του '21, αλλά ούτε και από την κλασική αρχαιότητα. Οι περίοδοι που επιλέγει είναι περίοδοι παρακμής ή μεγάλων αλλαγών και οι περισσότεροι ήρωές του είναι "ηττημένοι".

Τα αισθησιακά ή ερωτικά ποιήματα, που είναι και τα πιο λυρικά, κυριαρχεί η ανάμνηση και η αναπόληση. Αυτό που προκαλεί τα συναισθήματα δεν είναι το παρόν, αλλά το παρελθόν, και πολύ συχνά ο οραματισμός.

Τα φιλοσοφικά ποιήματα ονομάζονται από άλλους «διδασκτικά». Ο Παπανούτσος τα διαίρεσε στις εξής ομάδες: ποιήματα με "συμβουλές προς ομοτέχνους", δηλαδή ποιήματα για την ποίηση, και ποιήματα που πραγματεύονται άλλα θέματα, όπως το

θέμα των Τειχών, την έννοια του χρέους (Θερμοπύλες), της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (Απολείπειν ο Θεός Αντώνιον), της μοίρας (Καισαρίων) κ.ά.

1. Σε ποια από τις τρεις κατηγορίες μπορούμε να εντάξουμε το ποίημα που εξετάζουμε και γιατί;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Ποια χαρακτηριστικά έχει ο στίχος (αριθμός συλλαβών, μέτρο, ομοιοκαταληξία);

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΣΟΦΙΑ Γ. ΜΕΣΙΤΚΟΥ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Δ΄ ΟΜΑΔΑΣ

Όσο μπορείς

Οι παραινέσεις που απευθύνει ο Κ.Π. Καβάφης αναφέρονται τόσο στον εαυτό του όσο και σε κάθε αποδέκτη του ποιήματος και υποδεικνύουν μια ηθική στάση και μια μετρημένη κοινωνική ζωή. Το ποίημα γράφτηκε το 1913.

Κι αν δεν μπορείς να κάμεις την ζωή σου όπως την θέλεις,
τούτο προσπάθησε τουλάχιστον
όσο μπορείς: μην την εξευτελίζεις
μες στην πολλή συνάφεια του κόσμου,
μες στες πολλές κινήσεις κι ομιλίες.

Μην την εξευτελίζεις πηαίνοντάς την,
γυρίζοντας συχνά κι εκθέτοντάς την
στων σχέσεων και των συναναστροφών
την καθημερινήν ανοησία,
ως που να γίνει σα μια ξένη φορτική.

Κ.Π. Καβάφης, Ποιήματα, τόμ.1, Ίκαρος

Ο ίδιος ο ποιητής είχε κατατάξει τα ποιήματά του σε τρεις κατηγορίες: τα ιστορικά, τα φιλοσοφικά και τα ερωτικά ή αισθησιακά.

Τα ιστορικά ποιήματα εμπνέονται κυρίως από την ελληνοιστική περίοδο, και στα περισσότερα έχει εξέχουσα θέση η Αλεξάνδρεια. Αρκετά άλλα προέρχονται από την ελληνορωμαϊκή αρχαιότητα και το Βυζάντιο, χωρίς να λείπουν και ποιήματα με μυθολογικές αναφορές (π.χ. Τρώες). Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι ο Καβάφης δεν εμπνέεται καθόλου από το πρόσφατο ιστορικό παρελθόν, δηλαδή την επανάσταση του '21, αλλά ούτε και από την κλασική αρχαιότητα. Οι περίοδοι που επιλέγει είναι περίοδοι παρακμής ή μεγάλων αλλαγών και οι περισσότεροι ήρωές του είναι "ηττημένοι".

Τα αισθησιακά ή ερωτικά ποιήματα, που είναι και τα πιο λυρικά, κυριαρχεί η ανάμνηση και η αναπόληση. Αυτό που προκαλεί τα συναισθήματα δεν είναι το παρόν, αλλά το παρελθόν, και πολύ συχνά ο οραματισμός.

Τα φιλοσοφικά ποιήματα ονομάζονται από άλλους «διδασκτικά». Ο Παπανούτσος τα διαίρεσε στις εξής ομάδες: ποιήματα με "συμβουλές προς ομοτέχνους", δηλαδή ποιήματα για την ποίηση, και ποιήματα που πραγματεύονται άλλα θέματα, όπως το

θέμα των Τειχών, την έννοια του χρέους (Θερμοπύλες), της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (Απολείπειν ο Θεός Αντώνιον), της μοίρας (Καισαρίων) κ.ά.

1. Σε ποια από τις τρεις κατηγορίες μπορούμε να εντάξουμε το ποίημα που εξετάζουμε και γιατί;

.....
.....
.....
.....
.....

2. Ποια στάση ζωής νομίζετε ότι προβάλλεται στο παραπάνω ποίημα; Αν προσπαθήσουμε να μεταφέρουμε τα λόγια του ποιητή στο σήμερα, ποιες, κατά τη γνώμη σας, εκδηλώσεις και συνήθειες ευτελίζουν τη ζωή του ατόμου; (70-80 λέξεις)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΣΟΦΙΑ Γ. ΜΕΣΣΗΚΟΥ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ε΄ ΟΜΑΔΑΣ

Όσο μπορείς

Οι παραινέσεις που απευθύνει ο Κ.Π. Καβάφης αναφέρονται τόσο στον εαυτό του όσο και σε κάθε αποδέκτη του ποιήματος και υποδεικνύουν μια ηθική στάση και μια μετρημένη κοινωνική ζωή. Το ποίημα γράφτηκε το 1913.

Κι αν δεν μπορείς να κάμεις την ζωή σου όπως την θέλεις,
τούτο προσπάθησε τουλάχιστον
όσο μπορείς: μην την εξευτελίζεις
μες στην πολλή συνάφεια του κόσμου,
μες στες πολλές κινήσεις κι ομιλίες.

Μην την εξευτελίζεις πηαίνοντάς την,
γυρίζοντας συχνά κι εκθέτοντάς την
στων σχέσεων και των συναναστροφών
την καθημερινήν ανοησία,
ως που να γίνει σα μια ξένη φορτική.

Κ.Π. Καβάφης, Ποιήματα, τόμ.1, Ίκαρος

Ο ίδιος ο ποιητής είχε κατατάξει τα ποιήματά του σε τρεις κατηγορίες: τα ιστορικά, τα φιλοσοφικά και τα ερωτικά ή αισθησιακά.

Τα ιστορικά ποιήματα εμπνέονται κυρίως από την ελληνοιστική περίοδο, και στα περισσότερα έχει εξέχουσα θέση η Αλεξάνδρεια. Αρκετά άλλα προέρχονται από την ελληνορωμαϊκή αρχαιότητα και το Βυζάντιο, χωρίς να λείπουν και ποιήματα με μυθολογικές αναφορές (π.χ. Τρώες). Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι ο Καβάφης δεν εμπνέεται καθόλου από το πρόσφατο ιστορικό παρελθόν, δηλαδή την επανάσταση του '21, αλλά ούτε και από την κλασική αρχαιότητα. Οι περίοδοι που επιλέγει είναι περίοδοι παρακμής ή μεγάλων αλλαγών και οι περισσότεροι ήρωές του είναι "ηττημένοι".

Τα αισθησιακά ή ερωτικά ποιήματα, που είναι και τα πιο λυρικά, κυριαρχεί η ανάμνηση και η αναπόληση. Αυτό που προκαλεί τα συναισθήματα δεν είναι το παρόν, αλλά το παρελθόν, και πολύ συχνά ο οραματισμός.

Τα φιλοσοφικά ποιήματα ονομάζονται από άλλους «διδασκτικά». Ο Παπανούτσος τα διαίρεσε στις εξής ομάδες: ποιήματα με "συμβουλές προς ομοτέχνους", δηλαδή ποιήματα για την ποίηση, και ποιήματα που πραγματεύονται άλλα θέματα, όπως το

ΚΟΙΝΟ ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ/ΕΣ, ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

1. Με ποιους τρόπους οι άνθρωποι, και ειδικά οι νέοι/ες, μπορούν να προστατευθούν από τον κίνδυνο ευτελισμού της ζωής; Παρουσιάστε τις απόψεις σας σε μορφή Word (100-150 λέξεις).

2. Συμπληρώστε την ακροστιχίδα και γράψτε το ποίημα που θα εκφράζει τη δική σας στάση ζωής:

Ο.....

Σ.....

Ο.....

Μ.....

Π.....

Ο.....

Ρ.....

Ε.....

Ι.....

Σ.....

3. Στείλτε τις απαντήσεις στο email και απαντήστε τις ερωτήσεις στο [AnswerGarden](#) δίνοντας ανατροφοδότηση.

4. Απαντήστε στο ερωτηματολόγιο στο link που ακολουθεί:
https://docs.google.com/forms/d/1UfWRKywhjRTwV_xQBAIAHJUmntKRRbNdMmel6gPCY7E/edit